

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ БІОХІМІЇ

Коваль Тетяна Вячеславівна,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри хімії,
Заклад вищої освіти
«Подільський державний університет»

Вступ. Навчальна дисципліна «Біохімія тварин з основами фізичної та колоїдної хімії» є базовою у підготовці лікарів ветеринарної медицини та технологів з виробництва і переробки продукції тваринництва, необхідною основою для вивчення всіх наступних профільних дисциплін. Саме тому цей курс потребує перебудови в організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти та їх творчого мислення.

Мета роботи. Метою даної статті є розгляд основних методів організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, а також аналіз умов її успішного виконання.

Матеріали та методи. При написанні статті використано публікації наукових та методичних видань, методи педагогічних досліджень, а також практичний матеріал кафедри хімії закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Результати та обговорення. Метою самостійної роботи студентів є оволодіння базовими теоретичними знаннями з предмету, професійними вміннями та навичками діяльності за фахом, досвідом творчої, дослідницької роботи. Відповідно до цієї мети завдання самостійної роботи передбачає осмислену і самостійну роботу як з навчальним матеріалом, так і з науковою інформацією, самоорганізацію та самовиховання студентів, що розвиває вміння

надалі безперервно підвищувати свою професійну кваліфікацію.

Ефективність самостійної пізнавальної діяльності студентів зумовлена значною мірою її організацією. Від рівня організації цього процесу залежить формування інтересу до навчальної дисципліни, рівень пізнавальної активності, а, отже, і постійного поповнення знань, формування умінь та навичок з відповідним виходом на професійну діяльність.

При проведенні занять перевагу слід надавати різним видам самостійної роботи: проведенню експериментальних досліджень у формі лабораторних робіт, обговоренню їх результатів у ході дискусії, захисту завдань, виконаних індивідуально чи в малих групах. Такий підхід дозволить реалізовувати принципи індивідуалізації та диференціації навчання [2, с. 173].

При організації ефективної самостійної роботи необхідно дотримуватись наступних умов: формування високого рівня мотивації на навчальну і науково дослідну діяльність; розробка необхідних методичних матеріалів на основі дидактичного принципу наступності та з урахуванням міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; забезпечення поточного консультування та зворотного зв'язку; систематизація роботи із самостійного отримання знань, а також по контролю цієї роботи. Повноцінне методичне забезпечення всіх видів самостійної роботи студентів дозволяє ефективно керувати цим важливим видом навчальної діяльності [1, с. 119].

Приклад використання принципу наступності з урахуванням міжпредметних зв'язків спостерігаємо при вивченні теми «Буферні розчини та буферні системи крові». Самостійна робота студентів поглиблює їх знання про явища алкалозу, ацидозу, які починають формуватися в курсі біонеорганічної хімії, потім закріплюються і розвиваються при вивченні фізичної і колоїдної хімії, біохімії, нормальної і патологічної фізіології і далі при вивченні клінічної біохімії, а потім – у професійній діяльності. Не менш важливим і професійно спрямованим в структурі самостійної роботи є тема «Розчини», при засвоєнні якої студенти можуть проводити розрахунки, необхідні для приготування розчинів; розраховувати величину водневого показника; прогнозувати такі

процеси, як плазмоліз, гемоліз, ацидоз, алкалоз; розуміти обмінні процеси, що перебігають в тваринному організмі в нормі та при патології.

З метою активізації пізнавального інтересу необхідне систематичне використання наукової інформації прикладного характеру. Цю інформацію повинен добирати не лише викладач, але й студенти. Фактором стимулювання пізнавального інтересу студентів до вивчення курсу є опора на їх життєвий досвід. Тому навчання слід будувати з опорою на знання про роль поживних речовин для тваринних організмів, про важливість збалансованої годівлі тварин, недотримання якої призводить до порушення обмінних процесів і розвитку хвороб.

Мета самостійної пізнавальної діяльності досягається спільними зусиллями студента та викладача. Методи вдосконалення пізнавальної діяльності мають носити двосторонній характер, і у своїй основі вони повинні відображати діяльність у системі «викладач-студент» та враховувати характер цієї діяльності. Викладач завжди може дати пораду, підтримати та спрямувати творчі знахідки студентів.

Перспективними напрямками роботи вважаємо дослідження використання інноваційних форм і методів навчання у поєднанні з інформаційно-комунікативними технологіями для підвищення ефективності самостійної роботи студентів. Використання інформаційно-комунікативних технологій дозволяє зробити процес навчання мобільним, диференційованим і орієнтованим на базову підготовку особистості.

Висновки. Правильна організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти забезпечує оволодіння спеціальністю та досягнення високого професіоналізму, розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей у вирішенні практичних завдань, розвиток ініціативи, необхідність оновлення і вдосконалення своїх знань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Валуєк В. Організація проектно-дослідної роботи студентів при вивченні курсу «Біохімія». *Молодь і ринок*. 2016. №1 (132). С. 118-122.
2. Коваль Т. В. Сучасні підходи до викладання курсу біохімії здобувачам вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина». *Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти: збірник наукових праць III міжнародної науково.-методичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 04 жовтня 2019 р. Кам'янець-Подільський, 2019. С. 173-175.*